

Prekentekest: Joh.6,66-69

Etter dette trakk mange av disiplene seg unna og gikk ikke lenger omkring sammen med ham. Da spurte Jesus de tolv: «Vil også dere gå bort?» Simon Peter svarte: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige.»

Slik lyder Herrens ord.

Kjære fremmøtte på Skirva-stevnet. Her er det ganske sikkert mange som kjenner hverandre – mange kjente ansikter, som i alle fall jeg har sett før. Men her er også noen nye. Her er det folk i alle aldre. Noen unge. Noen eldre. Noen midt i mellom. Mange kjenner hverandre som gamle venner, og noen kan bli nye venner.

I dag handler det om vennskap, men mer enn vennskap. La oss begynne der med noe vi vet og gjerne tar som en selvfølge: Gode venner skammer seg ikke over å kjenne hverandre. Dere yngste har gjerne venner i nabolaget, og venner dere går på skolen sammen med i mange år. Å ha en kamerat eller venninne er veldig bra. Mange av oss voksne har venner vi har hatt helt fra barneårene, og slike venner er det noe eget med.

Så kan det skje at en begynner på en ny skole, ting blir annerledes. Den ene blir veldig populær og får mange nye venner, mens den andre blir mye alene. For noen er det mer spennende å være venn med den som har mange venner, enn den som har få eller ingen. Likevel er det den som har få eller ingen som mest trenger vennene. Slik er det også for voksne.

Jesus hadde mange venner. En tid var han veldig populær. Alle kom for å høre på Jesus og for å se Jesus. Hadde dette hendt i vår tid, ville det sikkert vært stands med salg av T-skjorter med bilde av Jesus på og Jesus ville hatt egen Internettside, garantert, TV-overføring og det hele. Jesus var så populær at disiplene var stolt av å kjenne ham.

Så skjedde det noe som av og til skjer. Han som var så populær ble upopulær. Han som mange ville være venn med, ville nå nesten ingen være venn med lenger. Jesus hadde sagt noe uhørt, noe folk ikke ville høre, hevdet standpunkt som folket ikke delte. Oppslutningen dalte og skaren av tilhengere skyndte seg bort. Da var det at Jesus spurte sine nære venner, de som hadde vært sammen med ham siden før han ble kjent og berømt: «Vil også dere gå bort?» Tja, hva skulle de svare? Skulle de svare: klart vi vil bli, for Jesus trengte støtte og hjelp? Slik er det ofte med venner, en vil støtte og oppmuntre, og er en først en venn så stiller en da opp.

Men det kan også være på en annen måte når noen er nære venner. Da tåler de å høre sannheten. Peter var en slik venn som sa det han tenkte. Peter svarte ikke ja til å bli hos Jesus for å være hyggelig. Peter svarte slik han gjorde fordi han hadde erfart at Jesus hadde noe viktig å gi til dem, disiplene, noe som de ikke kunne få hos noen andre. Det var ord som gir evig liv. Det var disse samme ordene som også de andre hørte, de som gikk sin vei, bare at de som gikk tok ikke det Jesus sa til seg. «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige.»

Så kan også vi spørre oss selv, slik som sikkert mange også gjorde den gang; kan virkelig flertallet ta feil? Kan det tenkes at både folket og de åndelige lederne tar feil? Dette er et ganske grunnleggende spørsmål å stille.

Man følger gjerne flokken. Man hører på hva andre sier. Man er kanskje engstelig for å skille seg ut, kanskje redd for å miste anseelse. I små samfunn der alle kjenner alle kan det noen ganger felles nådeløse dommer over dem som skiller seg ut, særlig om man har andre meninger i viktige spørsmål. Slik har det vært siden uminnelige tider.

I dag er dette også situasjonen for mennesker i andre kulturer som vender om til kristen tro og begynner å følge Jesus. De samme utstøtelsesmekanismene som vi kjenner fra mange samfunn gjør seg gjeldende hardt, brutalt og nådeløst. Venner blir fiender. Ja, like til ens egen familie og slekt kan vende den ryggen som vender om til Jesus. Vi har hatt asylsøkere i Tinn som har mistet ektefelle og slektninger, jobb og hjem fordi de vendte om, særlig fra strenge muslimske samfunn. Flere kristne har enda til mistet livet for sin tros skyld.

Kan virkelig flertallet ta feil? Ja, det er en helt klar forutsetning hos Jesus at flertallet kan ta feil, og stadig vekk gjør det, enda til langt inn i menighetens midte. Den jødiske religiøse ledelsen som dømte Jesus tok feil. Jesus kom til å advare sin kirke mot falske profeter, og det kom enda til å dukke opp en Judas blant hans nærmeste. Så kan vi spørre oss: Hva er det som er konstant og som er til å stole på? Hvordan er det mulig å finne sannheten blant alle velmenende som til alle tider, og i vår tid enda mer enn før peker i ulike retninger?

Jo, Simon Peter visste svaret: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord.» Simon Peter valgte å ta Jesus på ordet. Kort og godt tro på den ene fordi han var og er Guds hellige. Han alene hadde det evige livs ord. Det er faktisk dette samme bibelordet og det samme budskapet fra Jesus og apostlene som får mennesker til å risikere enda til livet for sin kristne tro. Jesus har noe som ingen andre kan gi. Livet og evigheten sammen med Jesus er det mest dyrebare som finnes i hele verden. Vi vil ikke være det foruten.

Så har mennesker opp gjennom historien, i og utenfor kirken, sagt og gjort mye i kristendommens navn som er annerledes enn Herrens budskap. Det måtte en gang en Martin Luther til for å rydde opp i misbruk og urett som kirkens ledelse stod bak. Han var ingen individualist som søkte å gå sine egne veier. Han ville ikke, slik noen hevder, kun være tro mot sin egen overbevisning. Nei, Martin Luther hadde et større sikte, han ville være tro mot kirkens Herre, Jesus Kristus.

Det var ikke de kirkelige konsilene og læreavgjørelsene som var øverste norm, men det var Ordet alene. Der det apostoliske budskap, Herrens ord talte annerledes, der var det Bibelen som hadde rangen, ja som faktisk var eneste sanne rettesnor. (Jfr. Konkordieformelen, De schmalkaldiske artikler del II, art. II,15). Denne holdningen til Bibelen som går tilbake til apostlenes lære og oldkirken, den står kirken til en hver tid i fare for å falle bort fra, etter som mennesker har en tendens til å ville sette sin egen fornuft over Herrens ord.

Visst kan flertallet ta feil, skammelig feil. Det skal mot til å stå for det som blir foraktet. Like fullt var det dette Jesus kalte sine apostler til.

De forble fortsatt venner av Jesus fordi de visste at de trengte Jesus mye mer enn han trengte dem. De trengte det som Jesus hadde å gi; liv som aldri skulle dø. Gjennom ordene og samværet med Jesus hadde de fått tro. Troen var det klarsynet som hjalp dem til å se at han som ble forlatt av så godt som alle, han var virkelig fortsatt Guds hellige. Ordene disiplene hadde hørt fra Jesus hadde blitt til ett med dem selv. Det var slik troen virket i disiplene. Det er slik troen virker den dag i dag. (Hebr 4,2).

Akkurat som da Jesus gikk sammen med disiplene for lenge siden, og folk hørte ham, kom og gikk, og noen ble. Slik er det fortsatt. Det er i hovedsak to måter å forholde seg til ordene fra Jesus på. Det ene er å høre dem, men ikke gjøre noe mer med det. Da skjer det heller ikke så mye nytt, en går til kirken og går ut igjen, og det er gjerne lenge til neste gang.

Det andre er å lukke ordene inn i hjertet sitt, ta vare på dem, la ordene fra Jesus få plass inne i seg selv. Da vil du få noen aha-opplevelser, og du tenker kanskje: Jesus, sier du det, er det slik det henger sammen? Og så vil du høre flere bibelord. Også disse får plass. Ordene begynner å forandre på livet ditt, ikke nødvendigvis så mye, men litt. Det som skjer er at du gir Jesus plass i ditt liv. Det er som han utfordrer alle som i dag hører disse ordene fra Bibelen i det han spør: Vil også dere gå bort?

Alle vi som er døpt, er tegnet med det hellige korsets tegn til et vitnesbyrd om at vi skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og tro på ham. Dåpen er inngangen til Guds rike. Troen forener Jesus og budskapet med oss. Troen er den åpne hånden som tar imot. Er den lukket, er det ikke tro.

Jesus løp ikke etter disse som forlot ham. Han lot dem gå. Jesus viste en veldig respekt for menneskers avgjørelser. Han kunne formulert seg mindre radikalt og støtende for å beholde oppslutningen. Jesus gjorde ikke det. Han talte sitt ord klart og rent. Det fikk bære eller briste. Mange forlot ham da, men de som ble, ble ikke fordi de seilte med strømningene i tiden. Tvert imot. Det måtte overbevisning til. Det måtte tro til, visshet om at det var viktigere å følge Jesus enn å være blant de populære som mange vil være venn med.

Peter svarte på vegne av disiplene den gang. Hans svar utfordrer også oss i dag, slik bibelord gjerne gjør. Svarer han også på vegne av deg i dag når han sier: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige.» Disiplene fortsatte med å gå sammen med Jesus. I dette var det en bekjennelse av tro. De skammet seg ikke over å være sammen med Jesus selv om den store tilhengerskaren hadde forlatt ham.

Det heter seg: si meg hvem du omgås, og jeg skal si deg hvem du er. Jesus har oppgitt sin adresse til gudstjenesten, den kristne forsamlingen, overalt der mennesker kommer sammen i hans navn. Om det så skulle være helt ned til et antall av to eller tre, så har vi Herrens løfte på at han er midt iblant dem. (Matt 18,20).

Gode venner skammer seg ikke over å kjenne hverandre. Tør du tilhøre dem som skiller seg ut med å følge Jesus og tro på ham? Vil du arve det evige livet har du i realiteten ikke noe valg. For det er kun Jesus som har ord som gir evig liv.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.